



Tıp-Sağlık



Antibiyotikleri Fazla mı Uzun Kullanıyoruz?

Antibiyotikleri “ben artık iyileştim” diyerek, verilen daha kısa sürede kesmemek gerektiğini hepimiz biliyoruz. Sık ortaya çıkan birçok enfeksiyon türü için verilen ortalama süreyle 7-15 gün arası. Ama acaba bu süreler fazla mı uzun? Bu, Hollanda, Amsterdam’daki Akademik Tıp Merkezi araştırmacılarının sorduğu bir soru. Bu konuyla ilgili olarak tıp dünyasının

taşıdığı genel inanç şöyle özetlenebilir: Antibiyotik kullanımını erken kesmek, direnç gösteren bakterilerin hasar görmeden kalmasına ve bunların da yeniden üreyerek antibiyotiğe dirençli yeni bir popülasyon oluşturmalarına neden olur. “Bu doğru olmakla birlikte, en azından bazı antibiyotik tedavileri için normal kabul edilen sürenin daha kısa tutulmaması için bir neden göremiyorum” diyor araştırmacılarından Jan Prins. Prins ve ekibi, geleneksel anlayışı bir teste tabi tutmaya karar vermiş ve çalışmalarını da, tedavisinde

antibiyotiğin en sık kullanıldığı hastalıklardan biri olduğu için zatürre vakaları üzerinde yapmaya karar vermişler. Zatürre için en azından Hollanda’da uygulanan antibiyotik kullanım süresi, 7-10 gün kadar. Hastalara 3 gün boyunca damar yoluyla amoxicillin antibiyotiği veren araştırmacılar, iyileşme belirtileri gösterenlerin yarısında uygulamayı 5 gün uzatırken, diğer yarısına da 5 gün boyunca ‘yalancı’ tabletler vermişler. Tedavinin başlamasından 4 hafta sonraysa hastaların % 90’ının tümüyle iyileşmiş olduğu; yani aslında 3 günlük antibiyotik tedavisinin yeterli geldiği görülmüş. Araştırmacıların dikkat çektiği bir başka noktaysa, gereğinden uzun kullanımın yaratabileceği bakteri direnci. Özellikle de kulak ve idrar yolları enfeksiyonlarındaki kullanım süresinin, bu nedenle şimdiden aşağı çekilmeye başladığını, hatta boğaz enfeksiyonlarının bazı türlerinde, kullanımın tümüyle kalkmaya başladığını da belirtiyorlar. “Mesele, süreyi tam tutturmak” diyor Prins. “Ne fazla kısa, ne de fazla uzun olacak.” Ancak özellikle vurgulamak istedikleri nokta da, çalışma sonuçlarının, hastaların verilen antibiyotik süresini kısaltabilecekleri anlamına gelmediği. Birçok enfeksiyon türü için antibiyotik kullanımının en az 7 gün olduğuna ilişkin güçlü deliller olduğuna da hatırlatarak, bu konuda izlenecek yola karar vermeden, süreleri yeniden belirleyen çalışmaların beklenmesi gerektiğini vurguluyorlar.

British Medical Journal, 5 Haziran 2006

Dikkat... Bitler de Direnişte!

Hele de kenelerle ilgili cansıkıcı haberlerin artmaya başladığı şu sıralarda pek hoş gitmeyecek bir haber de bitler yakasından. İngiltere’de yapılan bir araştırma, bitlerin % 80 kadarının geleneksel tedaviye direnç geliştirdiğini, özellikle Galler bölgesi için saptanan bu durumun yaygınlaşabileceği iddiasında.

Gerçek anlamıyla bir “baş” belası olan *Pediculus humanus* bilimsel adlı bit, insanlara milyonlarca yıl boyunca musallat olmuş. Bitlenen bir çocuğun başında 10 ila 100 bit barınabiliyor. Çok ciddi tıbbi sorunlara yol açmamakla birlikte kaşıntıya, bağışıklık sistemi duyarlı kişilerde de lenf düğümünü şişkinliklerine neden olabiliyor. Bitlere karşı en sık kullanılan silah, hayvanların sinirlerine zarar veren

“piretroid” adlı kimyasal. Bu madde, sivrisineklerle mücadelede de kullanılıyor. Tıpkı bazı sivrisinek popülasyonlarında olduğu gibi bitlerde de piretroide direnç



vakalarının ortaya çıkması, Liverpool Tropik Araştırmalar Tıp Okulu araştırmacılarını harekete geçirmiş. Galler bölgesindeki 31 okuldan gelişigüzel olarak seçilmiş 3000 çocuğun 250 kadarmda (% 8) bit olduğu tespit edilmiş. Bu çocuklardan toplanarak üzerinde genetik incelemeler yapılan 316 baş bitinin % 82’siyse, piretroid direnç genleri bakımından pozitif sonuçlar vermiş. Direncin en çok bulunduğu bölgelerin, piretroid tedavisinin en yoğun olarak uygulandığı bölgeler olmasıysa bir başka bulgu. Bu durumun başka ülkelerde de kaydedilmiş olduğunu belirten araştırmacılar, şimdilik yapılabilecek en iy şeyin, tedavide piretroidlerden çok, organofosfatlardan ve silikon temelli böcek öldürücülerden yararlanmak olduğunu söylüyorlar.

New Scientist, 14 Haziran 2006